

ชื่อวิทยานิพนธ์ การสื่อสารธรรมะผ่านโครงการค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรมเด็กและเยาวชนของ
วัดไทรงาม (ป่า) จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย นางสาววาสนา ยุทธชุม **รหัสนักศึกษา** 2571500665 **ปริญญา** นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ธีรารักษ์ โพธิ์สุวรรณ (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัสวดี
นิติเกษตรสุนทร ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการสื่อสารเพื่อการเผยแผ่ธรรมะ 2) กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการเผยแผ่ธรรมะ 3) อุปสรรคในการสื่อสารเพื่อการเผยแผ่ธรรมะ 4) ความเข้าใจในเนื้อหาธรรมะและ 5) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมในโครงการค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรมเด็กและเยาวชนของวัดไทรงาม (ป่า) จังหวัดกำแพงเพชร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ พระวิทยากร จำนวน 6 รูป โดยการเลือกแบบเจาะจงและกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนที่เคยผ่านการอบรมโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมจำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการสื่อสารธรรมะประกอบด้วย พระวิทยากรที่มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มีทักษะในการสื่อสาร มีจิตวิทยาในการสื่อสาร มีเทคนิคการถ่ายทอดในภาษาที่เข้าใจง่าย มีความสำรวมน่าเชื่อถือ สารได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับพุทธประวัติ ธรรมะ ศาสนพิธี การทำสมาธิ สื่อมีทั้งสื่อ บุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อใหม่ สื่อพิธีกรรม ผู้รับสารคือ เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 13-18 ปี ที่เคยอบรมโครงการนี้มาแล้ว 1 ครั้ง ขึ้นชอบกิจกรรมแปลกใหม่ 2) กลยุทธ์การสื่อสารได้แก่กลยุทธ์การใช้สื่อคือเสียงดนตรี เพลง ภาพนิ่ง พาวเวอร์พอยท์ วิดิทัศน์ วัตถุจำลอง สื่อใหม่ และกลยุทธ์การใช้สารทั้งวันภาษาและอวัจนภาษา 3) อุปสรรคในการอบรม คือ พระวิทยากรที่มีความรู้และทักษะในการอบรมมีไม่เพียงพอ สื่อมีจำนวนน้อยและขาดความสมบูรณ์ด้านเทคนิคสารไม่สอดคล้องกับอายุของผู้เข้าอบรม ผู้รับสารบางส่วนขาดความสนใจในการอบรม จดจ่ออยู่กับโทรศัพท์ 4) เด็กและเยาวชนมีความเข้าใจในเนื้อหาธรรมะในระดับมาก และ 5) เด็กและเยาวชนมีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมโครงการค่ายธรรมะในระดับมาก

คำสำคัญ กระบวนการสื่อสารธรรมะ กลยุทธ์การสื่อสารธรรมะ ความเข้าใจและความพึงพอใจ

Thesis title: Dhamma Communication in the Morals and Ethics Training Camp for Children and Youth Project at Wat Sai-Ngam (Ba), Kamphaeng Phet Province

Researcher: Miss Wassana Yuttachum; **ID:** 2571500665;

Degree: Master of Communication Arts; **Thesis advisors:** (1) Theerarux Photisuwan, Associate Professor; (2) Dr. Passawalee Nittikasetsoontorn, Assistant Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the process of Dhamma communication in the Morals and Ethics Training Camp for Children and Youth Project at Wat Sai-Ngam (Ba), Kamphaeng Phet Province; 2) the strategies of communication used in the project; 3) the difficulties encountered with teaching Dhamma in the project; 4) the participants' understanding of Dhamma after the training; and 5) the participants' satisfaction with the project.

This research applied combined research methodology: qualitative and quantitative methods. The key informants were 6 monks who taught Dhamma at the Morals and Ethics Training Camp for Children and Youth Project at Wat Sai-Ngam (Ba), chosen through purposive sampling. The sample population was 400 youths who had participated in the training camp, chosen through purposive sampling. Data were collected using an interview form and a questionnaire; further analyzed with descriptive analysis.

The results showed that 1) The communication process comprised of monks who were knowledgeable in both worldly matter and Dhamma, and calm and respectful. They had good communication skills and applied psychology techniques in communicating Dhamma. Moreover, their communication techniques is using easy-to-understand language. The messages they communicated were stories of Buddha's life, Buddha's teachings, religious ceremonies and meditation. The communication channels are the mixed between interpersonal communication, electronic media, new media, and ceremonial media. The receivers were youths aged 13-18 who enjoyed the challenge of new activities and had attended the training camp before. 2) Communication strategies were music, pictures, Power point presentations, videos, models, new media and both verbal and nonverbal messages. 3) the communication difficulties were the shortage of monks with the necessary skills and knowledge to teach, a lack of media and incomplete technical backup, some of the messages were not compatible with the participants' age, and some of the participants did not pay attention to the training but were constantly using their smart phones. 4) After training, the participants had a high level of understanding about Dhamma. 5) the participants were satisfied with the training camp at high level.

Keywords: Dhamma communication process, Dhamma communication strategies, Understanding and satisfaction